

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, rektoraadi, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 26/27 Pühapäeval, 3. detsembril 1961 XIII aastakäik

NSV Liidu Konstitutsioon- üliõpilasele

Tänavu pühitseme NSV Liidu Konstitutsioonipäeva ennenähtamatu entusiasmi ja loominguaktiivsuse olukorras, mille on esile kutsunud Kommunistliku Partei XXII kongressi maailma-ajaloolised otsused.

Seoses sellega on meil eriti põhjust esile tõsta hüvesid, mida kasutavad meie üliõpilased, mis jäävad aga kättesaamatuks kapitalismimaade noortele.

Kõigepealt vajab esiletõstmist asjaolu, (kuigi meile on see saanud iseenesestmõistetavaks), et Nõukogude Liidus pääseb hariduse juurde iga andekas ja õpihimuline noor; kapitalismimaades aga moodustavad üliõpilaste enamiku need, kellele pole auksjaks mitte edukas õppimine, innukas teaduslik töö, vaid kes astuvad ülikooli ainult sellepärast, et see on peen, et ülikoolilinnas on lõbus; rahva laiadest massidest põlvnevate noorte ees aga suleb kõrge õppemaks kõrgemate õppeasutuste ukseid.

Seoses elanikkonna elatustaseme tõusuga Nõukogude Liidus ja rohkearvuliste stipendiumide tõttu on meil iga aastaga tõusnud üliõpilaste arv. Nii õppis näiteks Tallinna Polütehnilises Instituudis 1960. kalendriaastal päevas osakonnas 1902, 1961. a. 2440. See arv on kodanliku Eesti aegsest üliõpilaste arvust umbes 10 korda suurem.

Peale selle on tehtud kõik, et õppimist võiksid jätkata töötavad noored. Öhtuses osakonnas õppis 1960. a. 372, 1961. a. 428 üliõpilast ja kaugõppe teel 1960. a. 1224, 1961. a. 1477 üliõpilast.

Need arvud meie instituudist veenavad, et Nõukogude Liidu teaduse-, tööstuse- ja tehnikaalased kõrgemad teadmised on saanud ja on saamas omaks väga suurele protsendile elanikkonnast.

Ainuüksi üliõpilaste korterikuludeks on läinud juba 1961. a. jooksul 15 646 rubla.

Praegu on üliõpilastele ja aspirantidele, samuti õppejõududele täiesti loomulik, et kõik tööks vajalikud raamatud, ka kõige uuemad teosed on saadaval TPI raamatukogus. Kodanlikul ajal tuli aga nii hästi õppejõududel kui ka üliõpilastel muretse- da kirjandust omal kulul, ja erialased teosed olid vägagi kallid.

Ka annab TPI üliõpilastele teadmisi võorkeeltes, mistõttu ollakse võimelised lugema ka välismaiseid teoseid.

Kuid sellega veel ei lõpe üliõpilastele nõukogude korra tingimustes tehtud soodustused. TPI juures töötavad 2 laulukoori, 3 orkestri, kaks rahvatantsurühma, siin arendatakse sõnakunsti, õpitakse näiden- deid ja see kõik toimub tasuta.

Vanasti kõrgemad õppeasutused jätsid täiesti kõrvale üliõpilaste füüsilise kasvatuse ja arstiabi oli ka üliõpilastele tasuta. Nõukogudemaa kõrgemates õppeasutustes moodustab kehaline kasvatus õppekasvatustöö orgaanilise osa, mis toimub kehalise kasvatuse ja spordi kateedri poolt organiseeritud tundides. Koos TPI spordi-klubiga organiseerib nimetatud kateeder ka mitmesuguseid tervistavaid üritusi üliõpilastele, nagu näiteks spordilaagreid Klooga rannas jne.

Üliõpilastele arstiabi andmiseks töötab ambulatoorium, mille ülesandeks on üliõpilaste kehalise kasvatuse järelevalve, epideemiavastaste- ja sanitaarsete abinõude tarvitusele võtmine, esmaabi andmine jne. Arstipunkti juures asub ka hambaravi kabinet.

Üliõpilaste teadmiste süvendamiseks ja praktilise töö kogemuste omandamiseks, aga ka nende kasvatamiseks aitavad väga suurel määral kaasa tootmisväljaõpe ja tööstuspraktika. Meie instituut ei kasvata enam eluvõõraid ja ilma kogemusteta inseneere, kes suhtuksid töölistesse ülbelt, ise sealjuures töö juures esinevaid raskusi tundmata. Meie noored insenerid pole tööle asudes siidikäelised memmepojad, nad on osavad ja taiplikud, seltsimehelikud ja abivalmis, oma ala põhjalikult tundvad inimesed.

Kõigest sellest nähtub, et on loodud kõik tingimused, et meie teadlaste järelkasv oleks terve, tugev ja sügavate teadmistega.

Kõigest sellest järeldub, et meie püha kohus on töötada pidevalt ja andumusega, üha paremate tagajärgedega, et kiiremini jõuda kommunismi, inimkonna helgemasse tulevikku.

Selleks jõudu ja edu!

ELAGU NSVL KONSTITUTSIOON— KÕIGE DEMOKRAATLIKUM JA HUMAANSEM PÕHISEADUS!

Seoses TPI järjekordse, arvult kuueteistkümnenda ÜTÜ konverentsiga tekkisid allakirjutanul mõningad mõtted üliõpilaste teaduslikust uurimistööst, milliseid tahaks jagada ajalehe lugejatega.

Kõigepealt näib otstarbekana veelkordselt osutada põhjustele, miks tänapäeva üliõpilase tihe osavõtt uurimistööst on tingimata vajalik.

MÕTTEID

See on aja käsk. Kaasaja tingimustes tehnilised teadmised arenevad tormiliselt. See, mis täna näib kindlana, allub homme parandustele ja ülehommeks

materiaalsete ressurssidega ja kogu samas suunas töötava kollektiivi moraalse toetusega. Juhendav õppejõud suudab anda asjatundlikku nõu minimaalse ajakuluga. Üliõpilase poolt saavutatud tulemused liituvad kollektiivi ulatuslikumate tulemustega ja selliselt leiavad rakenduse rahvamajanduses. Teema aktuaalsus aga loomulikult innustab teostajat.

Vastupidi, töö ei liigu enamasti juhtudel, kui püütakse välja mõelda mingisugust erilist ÜTÜ teematikat, mis seisab ka- teedri üldisest töösuunast kõr-

üliõpilaste

TEADUSLIKUST TÖÖST

omandab uue kuju. Tööstuses töötav insener ei saa oma tegevuses toetuda ainult kõrgemas õppeasutuses omandatud teadmiste, vaid igal sammul on vaja arendada uut tehnoloogiat, uusi seadmeid, uusi põhimõtteid. Uue loomine toimub aga teadusliku uurimistööst meetoditega. Seepärast on uurimistööst inseneri hariduse vältimatuks koostisosaks. Instituudi seinte vahel peab üliõpilane kokku puutama võtetega, millistega saadakse vastused püstitatud küsimustele, tutvuma teaduse töörohke argipäevaga ja saavutuste rõõmuga. Üliõpilaste tihe ülitamine oma uurimistöösse peaks olema iga eriala juhtiva kateedri südameasjaks.

Selleks tegutsevadki TPI erialakateedrite juures ÜTÜ ringid. Tehes aga põgusa kokkuvõtte nende ringide töötulemustest, märkame tunduvalt tasemevahet. Ühed kateedrid (näiteks sanitaartehnika ja hüdraulika kateeder, elektrisüsteemide kateeder, tootmise ökonomika ja organiseerimise kateeder) on suutnud küllalt tõhusalt haarata oma eriala üliõpilasi. Samal ajal võib nimetada rea kateedreid, kus viimase paari aasta vältel pole valminud ühtegi tööd üliõpilastelt. Nende hulka kuuluvad ka sellised soliidised kateedrid nagu masinaehituse tehnoloogia ja laevajõuseadmete kateeder.

Milles peitub ühede kateedrite edu ja teiste ebaedu põhjus? Põhjusi on kahtlemata mitmesuguseid ja ammendada neid mõne lausega pole võimalik. Peamine on see, kui võrd orgaaniliselt on osatud üliõpilasi siduda kateedri uurimistöoga. Edukates kateedrites üliõpilased töötavad kateedri üldise uurimistööst raames. Sellised tööd on kindlustatud katseseadmetega,

val. Selline teematika kipub olema väheaktuaalne, materiaalselt kindlustamata ja nõuab õppejõult küllalt suurt ajakulu juhendamiseks. Sellisena on see teematika ühte viisi koormav nii üliõpilasele kui ka õppejõule. Pole imestada, kui positiivsed tulemused lõpetatud tööde näol on kasinad.

Järelikult tuleks soovida, et üliõpilaste uurimistööst kateedri eelarveliste või lepinguliste tööde raames omandaks meie instituudis peamise koha. Siiski sellise koostöövormi kasutamisel tuleks arvestada teatud iseärasusi, millistel peatuksin alljärgnevas.

Uurimistööst ENSV rahvamajanduse vajaduste rahuldamiseks seostatakse nii meie kõrgemates õppeasutustes kui ka spetsiaalsetes uurimisinstituutides. Teaduslik töö kõrgemas õppeasutuses erineb tööst uurimis- instituutides — peale muude tunnemärkide veel sellepoolest, et see töö on allutatud teatud pedagoogilisele eesmärgile — õppejõudude ja üliõpilaste kvalifikatsiooni tõstmisele. Kõigis maailma väljapaistvates kõrgemates õppeasutustes on alati õppejõudude uurimistööst kaasa tõmmatud ja valmistatud andekat noorust. Näib aga, et meie kateedrid teadusliku töö pedagoogilisele efektile ei pööra küllalt tähelepanu. Paljudel juhtudel kasutatakse üliõpilast lihtsalt tööjõuna kitsaste üksikküsimuste juures, millest seost ja otsustav ettevalmistus teiste osadega sageli isegi talle ei selgitata. Selliselt üliõpilane omandab tööst ainult miinimumi — rea mehhaanilisi töövõtteid ja mõningase rahalise tasu. Väikese lisavaevaga oleks kateedrite poolt võimalik üliõpilasi raken-

(järg. 2. lk.)

ARUANDLUS VALIMISKOOSOLEKUD

Ehitusteaduskonnas

Teaduskonna komsomolibüroo sekretär H. Karu esines aruandega aastasest tööst.

Oma ettekandes ELKNU TPI Komitee sekretär K. Müürisepp rääkis meie noorsoo ees seisvatest ülesannetest seoses NLKP uue programmi ellurakendamiseks.

Reas sõnavõttudes käsitleti ühiskondlikku suvist tööd. Kriitilisi märkusi tehti büroo tööle sporditöö soikumise pärast. Koosolek tunnistas büroo töö rahuldavaks.

Valiti uus 9 liikmeline büroo,

büroo esimene töökoosolek valis sekretäriks Vello Kippaku (EA-54).

Energeetika- teaduskonnas

Oma aruandes büroo sekretär I. Parts märkis, et on saavutatud teatud edu poliitvestluste paremal läbiviimisel, mitte küllaldane on veel side ÜTÜ ja ametiühingorganisatsiooniga.

Sõnavõtjad märkisid, et on vaja parandada ühiskondliku töö organiseerimist, tugevdada kont-

rolli gruppide töö üle. Teaduskonna seinaleht on vaeslapse osas, puudusi oli ka büroo organisatsioonilises töös.

Koosolek tunnistas büroo aastase töö rahuldavaks.

ELKNU TPI Komitee sekretäri asetäitja H. Kala esines ettekandega üliõpilaste osast Partei programmi täitmisel.

Koosolek valis uue teaduskonna büroo koosseisus: Keerberg, Järvalt, Männingo, Paiste, Tehver, Soost, Viinamäe, Purro ja Tello.

ENSV KULTUURIMINISTRI

Käskkiri

NR. 418-K

Tallinnas

22. novembril 1961

Seoses osavõtuga kultuuritöötajatele korraldatud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 44. aastapäeva piduliku koosoleku kontsertosast «Estonia» kontserdisaalis 2. novembril 1961. a.

KÄSIN:

Avaldada tänu järgmistele kollektiividele ja solistidele: 2. TPI rahvatantsurühmale ja rühma juhatajale Salme Valgemaale.

Eesti NSV kultuuriminister
A. ANSBERG

dada kas üksikult või grupiviisi teatud mõtestatud tervikute läbitöötamisele, mille piires seatakse küsimus, lahendatakse see ja antakse vastus. Sellise terviku läbitöötamise loomulikuks tulemuseks on ettekanne, mis või-

MÖTTEID

maldab autoril endal võtta lõplikku seisukohta ja tutvustab tehtud tööga kaasüliõpilasi. Ettekanne võiks toimuda kas ÜTÜ

TEADUSLIKUST TÖÖST

ringi töökoosolekul või siis konverentsil, kusjuures kuulajaskonnale laiemat ülevaate pakumiseks võib soovitada ka mõningate antud tööle liituvate kateedri kollektiivi poolt saavutatud tulemuste esitamist.

Vaadelles viimaste aastate jooksul üliõpilaste osavõtul tehtud kateedrite uurimistöid, kohatame selliseid kokkuvõtteid harva, see aga ilmselt viitab üliõpilaste mõtestatud töö vähesele osatähtsusele, järelikult ka töö pedagoogiliselt ebapiisavatele tulemustele. Näiteks võib tuua meie instituudi hästisisustatud ehitusmaterjalide probleem-la-

boratooriumi, mis on teostanud rea tähtsaid uurimusi. Laboratoorium kasutab pidevalt üliõpilaste tööjõudu (1960. a. võttis laboratooriumi tööst osa ligi 30 üliõpilast), kes tegutsevad mitme õppejõu ja vanema teadusliku töötaja juhendamisel. Samal ajal aga viimase kolme aasta vältel pole ükski üliõpilane vormistanud tehtud tööd ettekandena või konkursitööna. Ilmselt on laboratooriumi tegevuses peda-

üliõpilaste

gogiline moment jäänud unarusse.

Muidugi on selge, et suuremahulise uurimusega kaasneb ka küllalt mahukas «must töö». See on paratamatu. Samal ajal uurimistööd pakuvad aga kindlasti rohkeid võimalusi noorte lülitamiseks mõtestatud tervikute uurimisele, mida edaspidises tegevuses tuleks kateedrite töötajail arvestada.

U. RAUKAS,

ÜTÜ teaduslik juhendaja

Professor O. Steini ettekandest

«TEHNOKRAATIAST» JA SELLE ERIKUJUST EESTIS

Kui paljud teadlased kodanlikus ühiskonnas, olles arusaanud positivismi viljatusest, otsivad vastust nende ees seisvatele küsimustele materialismis, siis teised kodanlikud teadlased pöörduvad objektiivse idealismi ja isegi religiooni poole.

Näiteks ameerika füüsik Georg Harrison kirjutas raamatu «What Man may Be» («Mis võib saada inimesest? Teaduse tähtsus inimsoole») milles ta väidab, et meie näeme «issanda kätt selles, et prootonid, neutronid ja elektronid ühinevad aatomiteks, aatomid molekuliteks, molekulid rakudeks, rakud kompleksideks, organiteks ja kehadeks, aga kehad sotsiaalseteks agregaatideks».

Analoogilist seisukohta tehnikas sfääris väljendab ka O. Maddison, püüdes sisendada inseneridele, tehnikutele, Tehnika Ülikooli üliõpilastele sellist vaadet, mille järgi tehnika inimesed peavad lähtuma sellest, et nende «vaimse tehnilise tegevuse kaudu teostub Looja looduslik ilmumine ümbritsevas maailmas».

Kuid selline vaade, mille aluseks on Looja, jumal, on religioosne, idealistlik maailmavaade, mis on diametraalselt vastandlik teaduslikule materialistlikule maailmavaatele. Muidugi mitte kõik kodanliku ühiskonna teadlased ei käi G. Harrisoni rada mööda. Paljud teadlased kodanlikus ühiskonnas on jõudnud sellisele arusaamisele, et kaasaegse ühiskonna, samuti ka tehnilise progressi seaduspärasusi, võib teaduslikult mõista ainult dialektilise ja ajaloolise materialismi seisukohalt.

Muidugi tehnika etendab suurt osa ühiskondlikus elus, tootmise arengus, kuid ta ei etenda määravat osa.

Tehnokraatlike teooriate eba-teaduslikkus seisab selles, et need teooriad ignoreerivad tootlike jõudude tähtsaima, peamise elemendi — inimese osa tootlike jõudude arengus. Kui kõik otsustab ja määrab tehnika, siis sellega vähendatakse töörahva hulka, rahva osa ajaloos. See ei vasta aga tõele, sest tehnika ei või asendada inimest, kes on tehnika looja ja kes valitseb tehnika üle. Inimeste ja tehnika vastastikusel diallektilises ühtsuses kuulub peamine ja juhtiv külg inimestele, tootjatele.

Vaadelles tehnikat lahus, isoleerituna tootmissuhetest tehnokraatlike ideede pooldajatele jääb täiesti arusaamatuks see asjaolu, et tehnika valdkonnas toimuvate muutuste ja sotsiaalsete muutuste vahel ühiskonnas eksisteerib kindel seos ja vastastikune sõltuvus.

Uue sisu omandas tehnokraatlik suund kodanlikus sotsioloogias teise maailmasõja algul ja sõjajärgsetel aastatel. Kui enne teist maailmasõda kodanlikud ja väikekodanlikud utopistid unistasid kapitalistliku ühiskonna «transformeerimisest» «tehnokraatlikuks» ühiskonnaks, siis kõrvuti nendega tekkisid teise maailmasõja järgsel perioodil sellised tehnokraatia teooriate pooldajad, kes osutsid imperialistliku kodanluse veendunud apologetideks.

Nende hulgas paistab silma eelkõige ameerika sotsioloog J. Burnham, kes töötas välja n. n. «juhatajate revolutsiooni» teooria. J. Burnham ei ole ainult uue ühiskonna propagandist, kus võim kuuluks tehnilisele intelligentsile, vaid ta püüab igati tõestada seda, et selline ühiskond on juba tekkimas. J. Burnham kirjutas 1940. a. raamatu «Juhatajate revolutsioon», mille peamine mõte seisab selles, et: «Meie viibime praegu sotsiaalse transformatsiooni tingimustes. Toimub üleminek ühiskonna tüübilt, mida me nimetame kapita-

listlikuks, või kodanlikuks, ühiskonnaks tüübile, mida me hakkame nimetama juhatajate ühiskonnaks».

J. Burnham ütleb, et «toimub valitsevate klasside asendamine uue «klassiga»: inseneridega, tehnikutega, administraatoritega — tehnokraatiaga».

Keda siis J. Burnhami ja tema mõttekaaslaste järgi tuleb nimetada tehnokraatideks (nende terminoloogiat järgi «manedžerideks»)?

Kui Veblen ja meil Eestis O. Maddison pidasid omal ajal tehnokraatideks inseneri ja tehnikuid, siis J. Burnhami seisukohalt manedžerideks on esma-joones suurte kompaniide ja korporatsioonide presidendid ja direktorid, kes tegelikult kaitsevad finantsoligarhia huve. Nad ise on suurte aktsiapakkide omanikud ja saavad endale soolide osa korporatsioonide kasu- meist. Rõhuv enamuse kompaniide ja korporatsioonide direktoreid ja juhatajaid on pärit kapitalistide perekondadest.

Ameerika sotsioloog R. Mills on näiteks väljaarvestanud, et ainult 2,5 protsenti Ameerika kompaniide juhatajatest oma päritolu poolest kuuluvad madalamatesse kihtidesse.

J. Burnhamil on arvukaid poolehoidjaid nii hästi Ameerika Ühendriikides kui ka teistes kapitalistlikes maades. J. Burnhami ideid toetavad marksismi õelamad vaenlased, kasaarvatud ka mõned parempoolsed sotsialistid liidrid. Nende teooriate klassi-olemus seisab selles, et maskeerida kapitalistliku ühiskonna klassistruktuuri.

Tegelikult aga kapitalistlikus ühiskonnas tehniline intelligents, nagu intelligents üldse, ei moodusta iseseisvat klassi. Ta on sotsiaalne kiht, kes teenindab muidugi vastava tasu eest kapitaliste.

Tehnilise intelligentsi ridades toimub alatas kihistumise protsess.

Väiksem osa tehnilisest intelligentsist suurendab oma sissetulekuid, omandab aktsiaid ning läheneb oma seisundi poolest kapitalistidele: suurem osa aga läheneb proletariaadile. Intelligents ei või moodustada iseseisvat jõudu, ta kas toetab valitsevat vana korda või astub kõige eesrindlikuma klassi — proletariaadi positsioonile. Praegusel ajal on küpsenud objektiivsed tingimused tehnilise intelligentsi ja tööliklassi liidu kehtestamiseks, mis on suunatud monopolistliku kapitali vastu. Ainult ühiskondliku progressi teenimine muudab intelligentsi võimsaks sotsiaalseks jõuks, avab temale kõige avaramad perspektiivid vabaks loominguliseks tööks. Eraldudes aga töörahvast intelligents kas satub vaimesse ümbrikusse või muutub pimedaks tööriistaks reaktsiooniline kodanluse käies.

Täiesti väär ja põhjendamatu on see väide, et kapitalistlikus ühiskonnas reaalne võim tootmises kuulub tehnilisele intelligentsile.

Muidugi direktorid, administraatorid, kuivõrd neile on usaldatud ettevõtete juhtimine, on varustatud ka teatud volitustega, sest nad muidu ei võiks täita oma funktsioone. On teada ka see, kelle käest nad on saanud need volitused — nad on saanud need volitused töölistelt perekonnast, s. o. kapitalistidelt. See asjaolu, et sageli kapitalistid vahetult ise ei juhi tootmisprotsessi, et nad palkavad selleks juhatajaid, direktoreid ja teisi spetsialiste ei räägi sugugi selle poolt, et kapitalistid enam ei ole ettevõtete omanikud.

«Monopolistlik kodanlus», õel-

Fotovõistlusele saabunud töid

Küll on lõbus.

ÜHTLASI PÕURAME OMA LUGEJATE TÄHELEPANU SELLELE, ET LÄHEMAIL PÄEVIL AVATAKSE TPI PEAHOONES FOTONÄITUSTUS, KUS PAREMATE TÖÖDE HINDAMISEL ON KAALUV SÕNA ÕELDA KA KÜLASTAVIL.

KONVERENTS OLI SISUKAS

21.—25. novembrini toimus instituudi üliõpilaste teadusliku ühingu XVI teaduslik konverents, et teha kokkuvõtteid möödunud õppeaastal tehtud teaduslikust tööst, valida välja parimad tööd vabariiklikule üliõpilaste teaduslike tööde konkursile ja järgmisel semestril Minskis toimuvale Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV ÜTÜ konverentsile. Töö konverentsil toimus 9 sektsioonis, kus kanti ette 54 teadusliku uurimistööd. Peab tunnustavalt märkima kahe kaugõppeeaduskonna üliõpilase R. Siim-

poegi ja A. Kulli osavõttu konverentsi tööst, kes vaatamata suurele koormusele, olid läbi viinud küllaltki põhjalikud uurimistööd. Enamus konverentsil esitatud tööst olid siisukad ja on tunnustavalt ära märgitud sektsiooni tööst aruannetes. Nii näiteks tõsteti esile õpperühma MA-96 kollektiivset tööd «Moskviit — 407» mootori forsseerimisest», H. Kala (IR-92) tööd «Seadmete moraalset kulumisest sotsialistlikus tööstuses», O. Raidi (EA-54) tööd «Betooni-survetugevuse määra-

mine kõvadusprooviga» jne. Palju huvitavat pakkusid meie üliõpilastele ka kahe külalisesimeja ettekanded. Need olid Kaunase Politehnilisest Instituudist ja Eesti NSV Kunstiinstituudist. Konverentsil esitatud tööd arvu võib pidada rahuldavaks. Siiski hämmastab, et ühtki tööd ei esitanud selliste tugevate erialakateedrite nagu masinaehituse tehnoloogia, laevajõu-seadmete ja elektrisüsteemide kateedrite juures töötavad ÜTÜ ringid. Konverentsi kuulajate

arvu — 343, eriti üliõpilaste osas — 272 tuleb küll pidada tagasihoidlikuks. Vabariiklikule üliõpilaste teaduslike tööde konkursile esitati 19 tööd, Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV ÜTÜ konverentsile aga 17 tööd. Esmakordselt konverentsi tööks valitud aeg sügissemestril paistab olevat igati sobiv. Kokkuvõttes võib konverentsi töö lugeda õnnestunuks.

Ü. PÄRNITS,
TPI ÜTÜ Nõukogu esimees

Kõrgemas matemaatikas

Novembri algul oli teisel kursusel kontrolltöö kõrgemas matemaatikas funktsiooni uurimise peale. Üks mehi, kes kirjutasid sajale punktile ja nagu ikka, ka neid, kellel seekord vilu läks. Kõige tublimad matemaatikud on rühmas AA-39. Selle rühma üliõpilased Mati Kembo ja Rein Raamat tundsid osa põhjalikult ja said maksimaalse punkti arvu. Sama hea

tulemus oli ka Toomas Kollisti (AT-34) töö. Teaduskondade ulatuses läks kontrolltöö kõige paremini keemia-matemaatikakonnale ja kõige halvemini mehaanikutele. Mehaanikute taseme tõmbab alla rühm MA-36, kus viis inimest ei tulnud üldse tööle ja ainult kolmel üliõpilasel arvestati töö ära.

V. ILVES

KAS TEATE, ET ...

... meie instituudi päevases osakonnas õpib sel aastal 2440 üliõpilast, neist 727 noort võeti vastu käesoleval sügisel.
... õhtusesse osakonda, kus praegu õpib 728 üliõpilast, astas käesoleva aasta sügisel 400 uut üliõpilast.
... peale eesti ja vene rahvusest üliõpilaste õpib meie instituudis päevases osakonnas 7 soomlast, 4 poolakat, 2 ungarlast ja 2 karjalast. Õhtuses osakonnas õpib 3 soomlast ja 1 rootslane.

Varakult mõtle DIPLOMITÖÖLE

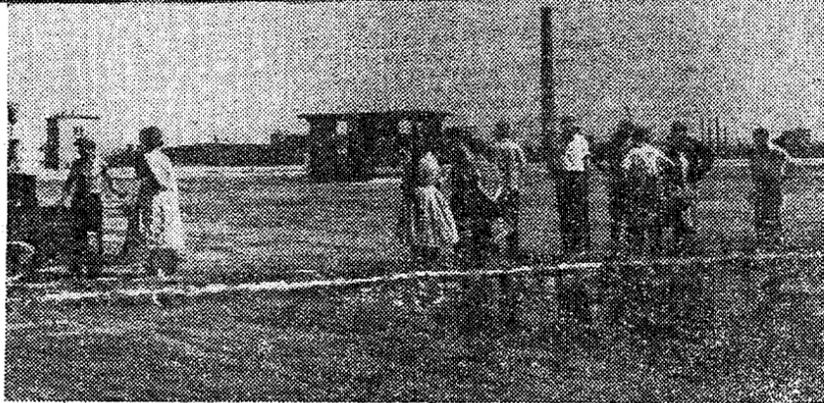
Suvel toimus ehitajate praegusele V kursusele õppekursioon Moskvasse. Ekskursiooni eesmärgiks oli tutvuda kõige mis on uut meie ehitustegevuses. Juuresolevatel fotodel näete mõningaid momente sellest huvitavaast reisist.

Peeter Mägi tekst ja fotod

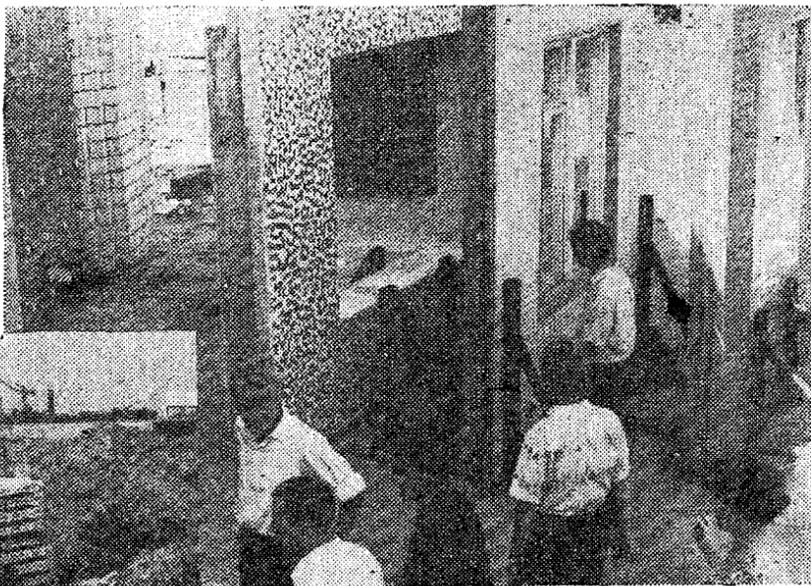

PARAST ÜHE EHI-TATAVA ELAMURAJONIGA TUTVUMIST TOIMUS ELAV MUL-JETE VAHETAMINE.

TUUSTUSLIK MOSK-VA. MEIE GRUPP EHI-TATAVA MOODSA TUUSTUSHOONE KA-TUSEL.

EHITUSNÄITUSEL TUTVUSIME UUTE PANEELITUUPIDEGA.

Saalis ja kulisside taga

Juba aastaid on meie insti-tuudis vaagitud võõrkeelte õhtu korraldamise mõtet, kuid ikka ja jälle on see vaikselt suikunud mitmesuguste tõkete taha.

Tänavu oktoobris kerkis küsi-mus uuesti üles ja nüüd juba mõnevõrra konkreetselt — sooviga ühendada seda puhke-õhtut rahvusvahelise üliõpilas-päeva tähistamisega käesoleva aasta novembris. Organiseeri-vaks kollektiiviks sai vene keele ja võõrkeelte kateeder. Ürituse eest vastutajaks-üldkorraldajaks määrati vanemõpetaja A. Aret.

Kavandatud eeskava kujunes esialgu visalt, sest üritus oli uudne ja TPI ajaloo esmakord-ne. Asjasse suhtuti seepärast ka mitmesuguselt. Oli neid, kes läk-sid skeptiliselt kõrvale, oli ka neid, kes võtsid asja täie hinge-ga. Siinkohal kasutan võimalust, et veel kord tänada kõiki neid, kes õpetasid välja deklamaato-reid ja soliste. Eriti aga tänan ass. E. Panti kui õhtu saksa-keelse osa hinge.

Puhkeõhtu alguses oli saalis ohttrasti ruumi, kuid eeskava lõ-pu poole oleks tahtnud peoruumi laiendada, et ka koridoris vii-bijaid saali mahutada.

Eeskavas olid ettekanded 11-nes keeles: eesti, vene, inglise, saksa, prantsuse, läti, ukraina, soome, rootsi, itaalia ja ladina keeles. Põhiline osa kavast oli nendes võõrkeeltes, mida õpeta-takse meie instituudis (inglise, saksa, prantsuse). Eestikeelsed ettekanded olid vene õpperüh-mades õppivalt üliõpilastelt ja venekeelsed ettekanded eesti üli-õpilastelt.

Publik saalis jälgis ettekan-deid tähelepanelikult, aplodeeris soojalt, annetas lilli ja julgus-tas iga järgnevat etteastet. Esi-najate (mitmel esmakordsel) väl-jaasted olid loomulikud, isiku-pärased, mis valmistasid kuula-jatele rõõmu, nagu avaldasid hil-jem pidulised.

Kulisside taga oli muidugi ka rambivalguse ärevust. Tegelasi oli palju, ettevalmistus ruumiks aga ainult trepikoda. Kitsad tin-gimused nõudsid tegelaste dist-siplineeritud käitumist, et mitte segada etteasteid saalis. Mõned ettenägematute asjaolude tõttu tuli mõndagi momentaanselt üm-ber korraldada, teha muudatusi kavas; juhtus sedagi, et mõne solisti peaproov toimus pisut en-ne esinemist.

Meie üliõpilaspere on tore ja leidlik rahvas, noortele omase vaimustuse ja initsiatiiviga. Ja kuidas teistiti võikski seda mär-kida, kui lava taha ilmub üks mitteplaaniline esineja, kellega jutuajamine kulgeb väga lakoon-iliselt: «Tahaksin esineda.» «Millega?» «Laulan.» «Klaveri-saaja on?» «On.» «Valmistu- esinete ülejäreneva numbrina.»

See üliõpilane jääb mulle kauaks meelde ja võib-olla pole ma objektiivne, kuid mulle tundus, et just sellele laulule järg-nes suurim aplaus.

Jääb soovida, et meie üliõpila-sed kui tulevased insenerid, ka-sutaksid ka edaspidi võimalusi avalikkusele kinnitamiseks, et nad pole ainult tehniliste teadus-te inimesed, vaid et nad püüa-vad ja suudavad vallutada ka teisi alasid.

Suur aitäh nais- ja meeskoori-le, rahvatantsijatele ja kõigile, kõigile neile, kes aitasid sisusta-da meie puhke- ja sõprusõhtut.

H. KALA

A. ARET

NLKP ajaloo sektsioonis

Novembrikuu esimestel päevadel moodustati TPI-s Üliõpilaste Teadusliku Ühingu NLKP ajaloo sekt-sioon. Sektsiooni kuulub 53 üliõpilast, ringi juhata-jaks on üliõpilane P. Pokk, sekretäriks üliõpilane T. Murumets, teaduslikuks ju-hendajaks on NLKP ajaloo kateedri õppejõud K. Tar-misto. Esimeseks suure-maks ürituseks oli sektsioo-ni edukas osavõtt TPI ÜTÜ XVI teaduslikust kon-verentsist, kus ettekanne-tega esines kuus TPI üli-õpilast: R. Karro, T. Suur-org, P. Pokk, R. Niidla, S. Ingermaa ja A. Härma. Pa-rimaks tunnustati üliõpilas-te R. Karro ja T. Suuroru ettekanded. R. Karro on määratud osa võtma Balti liiduvabariikide ja Valge-vene ÜTÜ teaduslikust kon-verentsist, mis toimub 1962. a. kevadel Minskis.

Sektsiooni tööplaanis on läbi viia käesoleval õppe-aastal veel mitmeid huvi-tavaid üritusi.

Üliõpilased, astuge ÜTÜ NLKP ajaloo sektsiooni!

K. TARMISTO

Lähme ja kuulame

Reedel, 8. detsembril k. a. kell 15.30 toimub füüsika auditooriumis ette-kanne teemal:

«KÄITUMISKULTUURIST»

Lektor prof. A. Altna.

AA

lapsed. «Ma olen õnnelik, sest mu töö pakub rahuldust», ütles Bruno. Ta võtab aktiivselt osa ühiskond-likust tööst, olles Vaba Saksa Noor-800 Liidu tehasekomitee liige. Me saime Bruno Kelleriga heades sõp-radeks. Kahju oli temast nagu pai-judest teistestki uue Saksamaa in-mestest lahkuda. Kuid me tõime neist kaasa kõige väärtuslikuma — teadmise, et meie rahval on sakslaste hulgas palju häid, tõelisi sõpru.

H. KALA

A. ARET

Edu, õnne ja ühiseid kordaminekuid!

HELE-MALL KIVIOJALE

ja

JÜRI MERITSALE

ES-53 ja endised rühmakaaslased

Südasuvine Saksamaa tervitas meid 21 Nõukogude Eesti turisti päikesepaiste, sõbralike käepigistuste ja illedega. Kõikjal, kus 12 päeva jooksul jõudsime käia, 12 päeva Saksa Demokraatlikus Vabariigis — seda on ilialt vähe noore vabariigi saavutustega tutvumiseks, kuid küllaldane palavates reisitingimustes koju-igatsuse tekkimiseks.

Küllastasime Berliini, Dresdenit, Leipzigi, Potsdami, Weimari, Jenat ja teisi linnu, arvukaid näitusi, muuseume, käisime tehasest, maallistest Saksi-Sveitsi mägedes, Buchenwaldi surmalaagris j.m. Meil oli arvukalt

Kohtumisi

kohtumisi nii noorema kui vanema põlvkonna esindajatega — uue Saksa-maa ülesehitajatega. Ja peab tunnis-tama, et just nendest kohtumistest, mõtetevahetustest ja sõbralikest koosviibimistest on jäänud kõige eredamad muljed. Oled rõõmus, kui leiad, et Saksamaal on üles kasvau-nud uus põlvkond — sõbralik, liht-ne, teotaheline. Me ei kohanud sakslast, kes Brandenburgi väravate juures võttis osa militarisiliku Preisli Imperiumi sõjaväeparaadidest, kes «Hell Hitler!» karjades füürerile truudust tõotas ja kahel korral maailma sõjapäevade ajal meid demokraatliku Saksamaa kodanikud, need on uued elule ärganud inimesed — rahuarmastavad, aktiivsed sõ-jajätkes perustatud ja lõhestatud kodumaa ülesehitajad.

Kogu SDV meenutab ühtainsat suurt ehitusplatsi. Kõikjal kerkivad uute rahvaettevõtete, kultuuripaate-de, koolide ja nägusate elumajade teinud. Ehitatakse palju ja hästi. Tuhast ja varemetest on üles kerkinud Berliin ja Dresden. Berliini varemetest ja kiviprügihunnikutest oleks saanud püstitada 20 Cheopsi püramiidi. Seda muidugi ei tehtud. Varemeterusid veeti uude elamurajo-ni — Friedrichsheini, kus kunst-likel nõlvadel tekkis suur «nägi-park» — berliinlaste armastatuim puhkepaik. Seal, kus 16 aastat tagasi valitses häving, laub nüüd demokraatlik Berliin üks esimesi sotsialistlikke magistraale — prospe-kt 7-8 korruseliste fassaadide, kergete, õhuliste joontega, noorte pärnadenaga kõnniteede ääres ja mit-mevärviliste lillepeenardega sõidu-tee keskel. Mulde, torkas silma, et sakslased armastavad lilli, sümboli-seerides sellega püüdu lüü ja uue elu poole. Lilli oli kõikjal, tänavate-l, parkides, majade fassaadidel, nad ei närtsinud kunagi nõukogude sõjajärgsete monumentide jalamaid, nendest lausa «ujus» lilledelinn Erfurt. «Maailm peab õitsema!» — seda divilisi kohtasime sageli loosu-ngetel ja transparentidel.

Berliini, Dresdeni ja Leipzigi sü-dalinnad ehitatakse oma arvukate ar-hitektuuriliste ja ajalooliste mäles-tismärkidega üles sellistena, nagu

neid varem ajalugu oli vorminud. Igal aastal kulutatakse selleks sadu miljonid marku. Koos riigiga võta-vad sakslased ise sellest kõige aktiiv-semalt osa. Linnades ja ringkonda-des on väga populaarsed alaliseid toimuvad loteriid, mille sissetulekutest kerkivad sadade uute ehituste müürid, Proovisin ka Dresdenis õne — mängisin 3 marka maha, kuid ei võitnud. Ei kahetse aga sugugi, sest vastuseks sain sedelikesed sõ-nadega: «Kein Gewinn für mich, aber ein Baustein für die Stadt Dresden!» Need olid ühed kõige väärtuslikumad suveniirid kogu pi-kalt reisilt.

Saksa Demokraatlikus Vabariigis ringi sõites kohtad palju ajaloolisi mälestusmärke. Sageli viib sind tee ajaloolistesse paikadesse, mis pole seotud ainult saksa rahva minevi-kuga. Ja küllap vist seepärast ei kujune nende küllastamine tuhan-detele turistidele, sealnugis ka meile, elamiseks ilma seemise erutu-seta.

Saksa Demokraatlikus Vabariigis ringi sõites kohtad palju ajaloolisi mälestusmärke. Sageli viib sind tee ajaloolistesse paikadesse, mis pole seotud ainult saksa rahva minevi-kuga. Ja küllap vist seepärast ei kujune nende küllastamine tuhan-detele turistidele, sealnugis ka meile, elamiseks ilma seemise erutu-seta.

Käisime Potsdamis, põliste pärnade alla peidetud Cecilienhofi lossis, kus 17. juulist 2. augustini 1945. a. Nõu-kogude Liidu, Ameerika Ühendriiki- ja Inglismaa valitsuse juhid ot-sustasid demilitariseerida, denatsifitseerida ja demokraatiseerida sõja-järgse Saksamaa. Vaatasime saali, mille keskel on tohtu läbimõõduga ümar laud kolme riigi lippudega, valitsuse juhtide ja välisministrite tööruume. Juba 16 aastat on siin valitsenud vaikus. Aeg on läinud ja ajalugu näidanud, kes pidas oma sõna, kes mitte, kes oli tõeliselt huvi-tatud demokraatliku, rahuarmastava ja ühtse Saksamaa ülesehitamisest, kes pidas aga silmas suurmonopolide taastamist ja uue sõjakolde etteval-mistamist.

Leipzig. See ei ole ainult messi ja kirjanduse linn. Leipzgis on ajaloo-tormid kontsentreerinud ka paljutki minevikusündmustest. Siin võib nä-ha monumentaalset, 90 m kõrgust 1813. a. Rahvastelahingu mälestus-sammast, mille tipust avaneb ime-tore vaade rohelisse uppuvale lin-nale. 1900.—1901. a. Ilmusid siin spor-dilise sildi all neli esimest «Iskra» numbrit, Leipzgis on ka Lenini muuseum. Käisime sünges, hallide seinetega endises saksa riigikohtu hoones, kus 1933. a. Asja võimuletul-nud fašistlik diktatuur lavastas ku-rikuulsa Leipzigi protsessi. Kuulasi-me heilindilt Georgi Dimitrovi me-bist häält, kelle läbimõeldud, raudse loogikaga küsimused (sulaselges sak-sa keeles) paljastasid riigipäevahoo-ne süütamise provokatsiooni ja aja-sid marru reichi «peatunnistaja» Göringi — ühe tõelistest süüdlas-dest. Ammuigi on siit kadunud mus-tades taalrites «õiguseloojad», loovu-tades oma kohta pronksi valatud proletaarsete revolutsioonäärte. Nüüd

asub siin Georgi Dimitrovi muu-seum.

Leipzig. See ei ole ainult messi ja kirjanduse linn. Leipzgis on ajaloo-tormid kontsentreerinud ka paljutki minevikusündmustest. Siin võib nä-ha monumentaalset, 90 m kõrgust 1813. a. Rahvastelahingu mälestus-sammast, mille tipust avaneb ime-tore vaade rohelisse uppuvale lin-nale. 1900.—1901. a. Ilmusid siin spor-dilise sildi all neli esimest «Iskra» numbrit, Leipzgis on ka Lenini muuseum. Käisime sünges, hallide seinetega endises saksa riigikohtu hoones, kus 1933. a. Asja võimuletul-nud fašistlik diktatuur lavastas ku-rikuulsa Leipzigi protsessi. Kuulasi-me heilindilt Georgi Dimitrovi me-bist häält, kelle läbimõeldud, raudse loogikaga küsimused (sulaselges sak-sa keeles) paljastasid riigipäevahoo-ne süütamise provokatsiooni ja aja-sid marru reichi «peatunnistaja» Göringi — ühe tõelistest süüdlas-dest. Ammuigi on siit kadunud mus-tades taalrites «õiguseloojad», loovu-tades oma kohta pronksi valatud proletaarsete revolutsioonäärte. Nüüd

asub siin Georgi Dimitrovi muu-seum. Veel ühes kohas oli ulatuslik kokkupuude minevikuga — üheaeg-selt röömustav ja valulise kurb-lik. Weimaris — saksa kultuuri aar-delinnas ja selle külje all asuvas Buchenwaldis. Weimari nimetatakse Goethe ja Schilleri linnaks. Nii, nagu need kaks suurvaimu on kõrvuti läinud maailma kirjanduse ajalukku, koh-tasime neid kõrvuti ka E. Rietscheli poolt loodud momendis saksa rah-vusteatri ees ja ühesugustes tamme-sarkades Weimari linnäärse Für-stengruifi kalmistu mausoleumis. Weimari lähedal asub Ettersbergi mägi. Siin armastasid suured saksa humanistid Goethe ja Schiller istu-da laia kõhara tamme varjus, vaadata tundide kaupa enda ees sinava-le avarusele ning mõtiskleda elu ja luule üle. Fašistid aga leidsid siin paraja koha surmalaagri rajamiseks. Tuhandeid inimesi veeti vaelema ja eluga hüvasti jätma Buchenwaldi

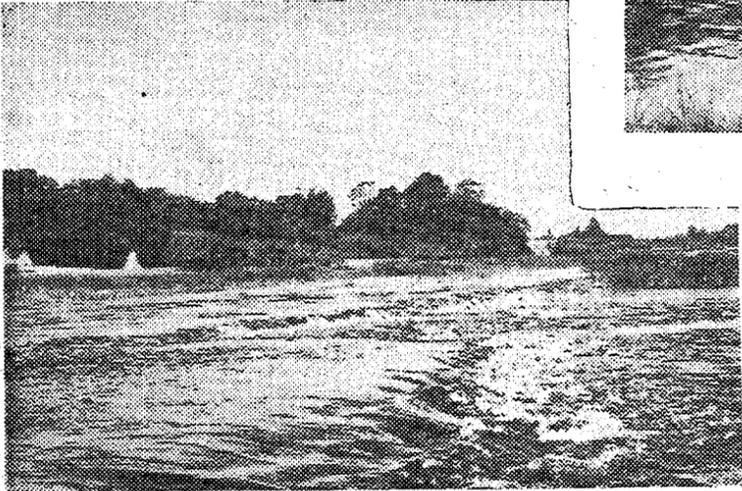
(Algus «Tallinna Polütehnikus» nr. 21 ja nr. 23.)

Türi-Alliku juures tegime tutvust esimese karestikuga. Pikku-selt ja võimsuselt kuulub see karestik keskmiste hulka. Läbisime selle piki jõe parempoolset harukest, kõndides ise jalgsi paatide kõrval. Kõos maastikuluurega kulus selleks aega kolmveerand tundi.

On aeg vastata küsimusele: mida õieti kujutavad endast Pärnu jõe karestikud — need, mis annavad paadimatka selle õige maigu.

Suuremaid karestikke on Pärnu jõel kümme. Paiknevad need enamikus jõe alamjooksul, kõige tihedamalt Tori ümbruses. Ainult üksikud asuvad jõe ülemjooksul — Türi-Alliku ja Kurgja vahel.

Karestikke on pikemaid ja lühemaid, tormakaid ja tasasemaid, hääohtlikumaid ja heatahtlikumaid, salakavalamaid ja otsekohesemaid. Mõne karestiku pikkus küünib üle kilomeetri. Pikk karestik muidugi võib ilmutada lõiguti kõiki üsja loetletud vastandlikke iseloomujooni.

Ma ei jõua kirjeldada Pärnu jõe kõiki karestikke üksikult. Selle asemel soovitav soojalt igale lugejale neid kunagi isiklikult kaema minna. Karestikest summaarselt müllu sööbinud muljete põhjal aga püüaksin nende kohta siiski üht-teist öelda.

Karestik — see on tõeliselt ka-

redate sündmuste toimumise koht jões. See on paik, kus vapralt ja visalt võideldakse igipõlist võitlust, mille algust ega lõppu ei või keegi teada. Seal on siltsi koos ühelt poolt oma jõust äkki teadlikuks saanud elav vesi ning teiselt poolt oma jõudu alati usaldav tardunud kivikari. Kui suurvee ajal võit näib kalduvat vee poole, siis seevastu kuival ajal on võiduõnn kindlalt kivide poolel. Nii pulseerib selles möllus võiduõnn kogu looduse ürgses loomulikus rütmis, mis garanteerib kummalgi võitlevale poolele lõpmatud ajalised ja materiaalsed reservid. Ei seo ega kohusta neid ei limiidid, plaanid, normid, fondid ega mistahes muud inimlikult mõistetavad tõkked või stiimulid.

Meil, matkajail aga oli seevastu just aeg rangelt limiteeritud. Me pidime Pärnusse pärale jõudma ilmtingimata 1. juulil, sest juuba järgmisel juulikuu päeval" oli

karestiku läbimine on igal juhul raske ja mõnevõrra ohtlikki üritus, temast möödumine maad mööda aga, kuigi vähem ohtlik, on veel raskem paatide ja lasti tassimise tõttu. Jõge mööda minek on kahtlemata sportlikum ja huvitavam. Seejuures meeskonna laevadele jäämine tähendaks mõttetut riski. Aeru jõud on tühine null karestikus mõl-lava veemassi kõrval, samuti ei või laevakesed loota hellitust ki-vimürakate kalkidelt kukaldelt, kui neil on käimas kibe kühm-lus vetega.

Kõige ohutum karestiku läbi-mise viis on säärane, kus iga paadi meeskond kõnnib oma paadi kõrval jõe põhja mööda, hoides kinni paati ning samal ajal saades paadilt vajalikku tu-ge. Enne vette astumist varus-tab iga paatkond kõik oma alu-mised jäsemed kummist ummis-kingadega (moodsas keeles — tennistega), ning jaguneb vees pooleks. Üks pool hakkab laeva hoidma ninast, teine pool sabast. Kui laeva meeskond koosneb vaid ühest isikust (nagu see meil näiteks esines kaptenisüsta pu-hul), siis jääb meeskonna pooli-tamine muidugi ära ning kogu meeskond tema ainsas isikus paiskub paadi pära pidama.

Ja siis algab minek. See mi-nek on sportlik selle sõna pari-mus tähenduses. Tähelepanu kaalutud jagamine voolule, ki-videle, paadile, oma kaaslasele, tema jalgadele ja oma jalgadele. Kogu matkagrupi liikmete spon-taansete käskluste, hoiatuste ja hõigete välkkiire arvestamine. Pidev valmisolek kaaslaste abis-

tamiseks. Sa tõstad jala ühelt põhjakivilt ja tahad selle panna teisele põhjakivile. Aga vool veab su jala teise ja kolmanda kivi vahele. Sinu õnn, kui kumbki kivi pole teravate kantidega. Rebides oma jalga välja teise ja kolmanda kivi vahelt, sa muidugi toetad oma teist jalga kõve-mini vastu neljandat kivi, mis aga pääseb liikuma, sest vee ja jala survet parallelogrammi reegli järgi liites on tekkinud küllalt suur resultantjõud. Heal juhul sa ei kuku vette pikali, vaid kaotad ainult tasakaalu ja otsid tuge paadilt, mis samal ajal otsib tuge sinult — voolu vastu. Paatkonna teine pool (junga) püüab süsteemi rikutud tasakaalu oma musklijõul vahvasti taas-tada ning see lähebki tal kuidagi korda. Kõik see toimub muidugi vaid mõne sekundi vältel. Siis on kord junga käes komistada, sina püüad süsteemi tasakaalus-tada jne., jne.

Jalaeite nägemist takistab karestikulise voolu vaht ja ka päikese peegeldus värelevalt vee-pinnalt. Seepärast iga sammuga kaasneb uusi ja vahel väga eba-meeldivaid üllatusi. Mõnikord on astumine täiesti võimatu, aga ometi astuma pead ja astudki.

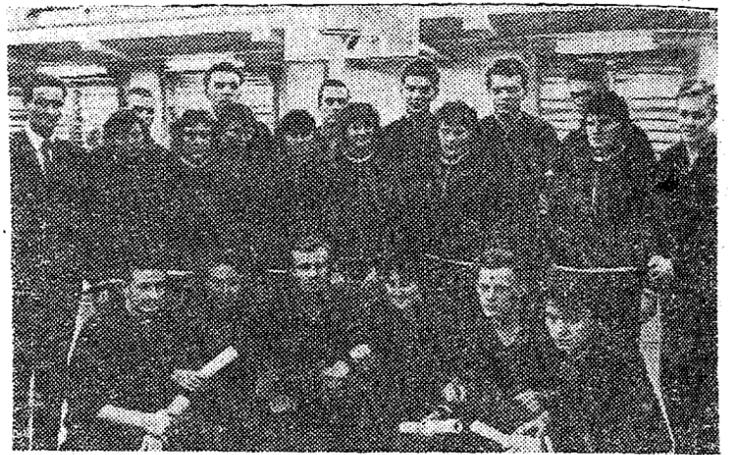
Mõnes karestikus on nii kivi-tihedaid kohti, et vaevalt leidub pilu, millest süstata vett mööda läbi libistada saab; seda ügedam aga on vool pilus.

Karestik lõpeb harilikult järsku. Kui astud ainsa üleareuse sammu, siis oled ülepea-kaela vees. Säärase ebameeldiva võimaluse olemasolu tähendab tei-salt väga meeldivat võimalust — taast paati pageda. Seda võima-lust muidugi ka kohe kasutame. Kui lugeja arvab, et nüüd on meeskonnal paras aeg oma mar-raskil sääretorusid foodiga tohterdama hakata, siis ta eksib rängasti. Karestikujärgsel lõigul on jõgi tavaliselt kõige salaka-valam ning nõuab seepärast sõudjailt täit tähelepanu. Jõgi on

VÕIDUGA ŠAULIAIST

Teretunud ürituseks TPI korvpallureile oli Sauliais peetud Balti liiduvabariikide ja Valgevene üliõpilas-meistrite turniir korvpallis. Kuna TPI korvpallureil viimastel aastatel on tulnud jõudu katsuda ainult vaba-riigi piirides, oli turniir heaks võim-aluseks suhte loomiseks naaber-vabariikide üliõpilasmeeskondadega ja nendega jõukatsumiseks. Jääks vaid loota, et selline turniir kuju-neks traditsiooniliseks. Kuna Valge-vene meeskond turniirile ei ilmu-nud, mängis selle asemel Sauliai lin-

nameeskond, kes pani ka võitjale välja karika. TPI meeskond osutus seekord tugevaimaks, võites nii üli-õpilasturniiri kui ka Sauliai karika. Naiskonadest võitis sama turniiri Kaunase Polütehnilise Instituudi naiskond, Minski KKI oli teine ja ENSV-d esindanud TRU kolmas. Tehnilisi tulemusi: TPI — Riia Polütehniline Instituut 51:58 TPI—Sauliai linnameeskond 75:48 TPI—Kaunase Põllum. Akad. 69:55. V. SUURKASK

Pildil turniiri võitjad.

TEILE, TUDENGID!

Selle pealkirja all tahaks pa-jatada sellest, mida pakub vaba aja veetmiseks teile matka- ja orienteerumisspordi seksioon. Osa meie üliõpilasi ei veeda oma vaba aega kuigi otstarbekalt. Mõned teevad seda koguni õlle-kannu või kardipaki juures. Meie kutsuksime teid parem met-sa — kas matkama või orientee-rumise võistlenu.

See arendaks teid füüsiliselt, sealjuures vaimu teritamist unarusse jätmata. Matkamine arendab märgatavalt inimest esteetiliselt — kui ole'e palju met-sades ja põldudel viibinud, vaa-tate hoopis teise pilguga Rein-dorffi ja Saritsa teoseid.

Orienteerumises on vaimutera-vus hoopis määravam — kui te valesi jooksete, siis seda hul-lem, mida kiiremini.

Eeloleval talvisel koolivahe-ajal tahaks paljusid näha võtmas matkalehti igasse Eestimaa nur-ka rändama minekuks. Soovitav oleks ennem ka seksiooni juha-

tusega (eeskätt Leili Varesega MA-12s) vestelda, sest esimest korda minnes te võib-olla ei tea, kus mida huvitavat vaadata on. Meie rohkemkäänud ja —nõinud sõbrad kavatsevad sõita Kaukaa-siasse Ali-Beki alpilaagrisse suu-satama; võib olla minnakse ka Karjala metsadesse ja kaljudele. Mõõdunud talvel käisime Kar-paatides. Kas te ei teki kade-dust? Kui te vaid teaksite, mil-lised on lõunamaa mäed!

10.—11. veebruaril näeksime teid meelsasti Tallinna talviste esivõistluste stardis orientee-rumissuusatamises. Et te seal mi-dagi ka teha mõistaksite, selleks peame varsti maha terve loengu-tesarja orienteerumise ajaloo-st, määrustikust, tarvilike atribuut-ide käsitsemisest jne. Detsemb-ris teeme harjutamiseks mõned väikesed võistlused.

Orienteerumine on meie täna-päeva populaarseim ja moodsaim spordiala — kui teie ka harras-tama hakkate, siis varsti ka massiliseim.

U. JÜRGENS

ÕNNITLEME

FAINA PSAHIST
ja
GENNADI NIKOLAEVIT
ABIPELLUMISE PUHUL
AA-55 rühmakaaslased.

seal suhteliselt madal, aga vool tugev. Paljud suured kivid küü-nivad peaaegu vee-pinnani ning on nii kõige ohtlikumad. Jäädes sõudjail märkamatuks, võib iga säärane süsta kergesti ümber tõugata, kui see talle otse peale sõidab.

Meie laevastiku iga paat «proovis» mõned korrad ka kivi-l «kinni istuda», ümberminekuid meil aga ei esinenud. Niisiis sel-les osas pean ma lugejale para-ku pettumuse valmistama, lõpe-tades oma vestluse karestikust ilma igasuguse põneva puändita. Asendagu viimast üks lakooni-lise tsitaat Hillar Uusi raamatu-kesest «Paadimatkad»: «Pärnu jõe karestikel on nii mõnigi paat ümber läinud».

Nõndaks. Meie omad aga üm-ber ei läinud.

Mingi mulje karestikest ja nende läbimise tehnikast saab lugeja juuresolevalt piltidelt. Siinjuures pean kahetsusega tun-nistama, et matka lõpuosast pil-distatud filmirulliga, mis sisal-das muuseas ka paremaid pilte karestikust, juhtus ilmutamisel õnnetus.

(Järgneb.)

Asutame filosoofia ringi

TPI dialektilise ja ajaloolise mate-rialismi kateedri juurde moodustata-ke UTU filosoofia seksioon. Ringi tulevad arutusele aktuaalsed proble-emi filosoofia ja eetika valdkonnast. Kateedri poolt on koostatud soovit-tav teematika. Kõigil üliõpilastel, kes soovivad osa võtta ringi tööst, pöör-uda dialektilise ja ajaloolise mate-rialismi kateedri õppejõudude poe-le.

ÕIEND

Toimetuse süü tõttu on sattunud «Tallinna Polütehniku» eelraisesse numbrisse eksitav viga. Kaugõppe-teaduskonna dekaani K. Alliku artik-li pealkirjaks lugeda:

«Kasutatud õpikud — uuesti kasutusele».

Toimetaja A. HANSEN

Орган партбюро, ректората, ко-митета ЛКСМЭ и профкома Таллин-ского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин.

«TEHNOKRAATIAST» JA SELLE ERIKUJUST EESTIS»

(algus 2. lk.)

dakse partei programmis «on muutunud kasutuks vesivõsuks ühiskonna organismil, saanud tootmisprotsessis üleareuseks».

«Tehaseid ja vabrikuid juhi-vad palgalised direktorid, insene-rid ja tehnikud. Monopolistid ela-vad parasitlikku elu hävitades koos oma kodakondsetega suure osa proletaarlaste ja talupoegade tööga loodud materiaalsest tu-lust».

Direktor või juhataja, kes on määratud kapitalisti poolt, mui-dugi võib palgata või vallandada töölisi, kuid ta ei või vallandada kapitalisti, antud ettevõtte oma-ku, vastupidi ettevõtte omanik võib ükskõik missugust direkto-rit või juhatajat ametist kõrval-dada, kui ta ei täida tema peale pandud ülesandeid.

Kui palju tehnokraatia teo-

riate pooldajad ka ei kinnitaks, et kapitalistliku riigi asemele on tulnud «juhatajate ühiskond», «direktorite riik», «üldine hea-olu riik», kus klassid ja klassi-vastuolud kaovad, «kasumid võrdsustuvad» ja majandus-kriisid likvideeritakse, kõik need jutud on mõttetud, sest tegelikult kodanlik riik on monopolide kuu-lekas tööriist ja üleskiidetud «heaolu» aga kujutab endast heaolu finantskapitali magnaatidele ning piinu ja kannatusi miljonitele töölinimestele, öeldakse partei programmis.

«Kodanliku ideoloogia liigid ja vormid, töörahva pehmise meeto-did ja vahendid on mitmekesi-sed, kuid nende olemus on üks ja seesama — kaitsta iganenud ka-pitalistlikku korda». Selline on ka kodanliku sotsioloogia teho-kraatlike teooriate olemus.